

BAJAI HIRLAP

POLITIKAI LAP.

Megjelen minden csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetések és hirdetések Kazal József könyvnyomdájában vétetnek fel.

Felelős szerkesztő:

NEMES JÓZSEF dr.

Előfizetési árak:

Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fil. Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

A háboru legújabb hirei.

Budapest, augusztus 20. Hivatalos jelentés.

A szövetségesek bresztlitowszki előnyomálása folyton löbb orosz hadsereg jelentékeny része rendetlenül összezorlódott a körletében. Az eszlenség, hogy a csapatoknak és a vonatoknak északkelet felé való elvonulását (csak kevés atkelési helyen folyhatik) lehetővé tegye előnyomulásunkkal szemben különösen Brestlitowskól nyugatra a folyó mindkét oldalán erős ellenállást fejt ki. A körülzáró csapatok északi szárnya ennek ellenére Rokitnótól keletre további előteri állásokat kerített hatalmába. József Ferdinánd főhercegnek a Bug északi partjáról előretörő csapatai pedig tegnap a sötétség beállta előtt Wolczynnál az elsáncolt ellenséget rohammal elűzték. Kövess tábornok csoportja felső Pulwa ellen nyomul előre. A szövetségeseink által elfoglalt Nowogiergievsk bombázásában a mi nehéz mozsaraink is sikeresen vettek részt. Wladimir Wolynskijnél és Kelet-Galicában a helyzet változatlan maradt.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

Miniszterelnök sajtóosztálya.

Olasz hadüzenet Törökországnak.

Róma, aug. 20. A Törökországnak küldendő hadüzenet dolgában a döntés szombaton megtörténik. Ha Konstantinápoly nem enged, akkor szombaton kiadják Naby bej török követnek az utlevélét. Az ultimátumot Sonnino külügyminiszter csütörtökön adta át Naby bejnek. (Táviroda)

Nagy Hindenburg.

A mazuri csaták győztes hadvezére.

Baja, aug. 22.

A világháboru megszámlálhatlan véres családi és iszonyatos megpróbáltatásainak tizenharmadik hónapjában egy nevezetes dátumhoz, ahoz az évfordulóhoz értünk, amely dátum a majdan megirandó világtörténelem egy külön lapján arany betűkkel lesz feljegyezve.

Amikor az orgyilkos Szerbiáért csaknem egész Európa fegyvert fogott ellenünk, hűséges szövetségeseink a nagy német nemzet minden habozás nélkül mellénk állt.

A világháboru kitört. A hatalmas Oroszország sok milliós hadserege reánk és Kelet-Poroszországra vetette magát.

Magyarország, Ausztria és Németország minden fegyverfogható férfiasietett fenkölt Uralkodóiknak zászlója alá.

A világháboruban részt akart venni a már 3 évig nyugállományban levő Hindenburg tábornok is.

A 64 éves volt hadtestparancsnok táviratozott a császárnak és rendelkezésére bocsájtotta magát. Türelmetlenül, szinte ifju hévvel várta a legfelsőbb hadúr parancsát s mivel az néhány hétig késett, már-már azt gondolta, hogy nem reflektálnak szolgálatára. A várva várt távirati értesítés végre augusztus 22-én megérkezett.

Ma van az évfordulója annak a nagy napnak, amidőn Vilmos császár Hindenburgot kinevezte a keleten működő hadsereg főparancsnokává. A kinevezési okmányt és a császár bizalmas üzenetét, a távirat után néhány napra egyik éjjeli különvonaton oda érkezett Ludendorff tábornok vezérkari főnök adta át. Ezen a vonaton az orosz-verő nagyvezér a harctérre utazott.

Ekkor már Kelet-Poroszország határszéli falvaiban a betört orosz sereg iszonyatos pusztításokat vitt véghez. Kifosztotta, kirabolta a népet, jószágát elhajtotta, házáat felgyújtotta. Az orosz invázio nagy izgalmat áltott ki a megszállott vidék lakosaiból. Aki csak te-

hetten elmenekült, hogy a kozákok az orosz hadsereg e legelvetemültebb katonáinak kegyetlenkedéseitől megszabaduljon.

Hindenburg a zseniális hadvezér csapatai három irányban szüntelen nyomultak előre és a felvonulás után 3 napig éjjel-nappal tartó véres csatában a csaknem hét hadtestből álló orosz sereget megverte, nagyrészt pedig a hátuk mögött levő mazuri tavakba bele szoritotta.

Ez volt az első mazuri csata. Ennek a nagy csatának hire, amely a generális vezetésének és a harcoló csapatok csodálatra méltó bátorságának és fáradságot nem ismerő kietartásának volt fényes eredménye, az egész világon hirtelen elterjedt.

Ez a csata, amely stratégiailag egyike a világtörténelemben eddig ismert és legjobban sikerült bekerítő-csatáknak, Hindenburg művésziesen kidolgozott hadi tervét fényesen igazolta és nevét az egész világ előtt ismertté tette.

A tannenbergi csata hírére egész Németország népe öröm-mámorban uszott, Együtt örvendeztünk, lelkesedtünk mi is a nagy szövetségeseinkkel. A boldogító öröm lángja milliók lelkében fellobbant.

A mazuri csata Hindenburgot a németek legnagyobb vezérévé tette és nemzeti hőssé emelte. Mint Kelet-Poroszország felszabadítóját ünneplik mindenütt.

Alig egy hét múlva az első nagy csata után a második mazuri csatát is megvívta és az orosz vilnai hadsereget is teljesen megverte.

Azóta diadalról-diadalra haladnak előre és most már egész Bukovina, Galicia és Orosz-Lengyelország mi és hű szövetségeseink birtokában van. Kovno várának elestével pedig az orosz sereg sorsa végleg meg van pecsételve.

Dicső szövetségeseink mellett ott küzdenek ami vitéz magyar katonáink, a kikkel testvéries egyetértésben, szárazon, vizen és a levegőben addig harcolunk együtt, amíg mindnyájunk által hön óhajtott békét mi magunk és Európa számára ki nem vivjük.

Csermák testvérekről.

Augusztus 7-én volt a város nagy halottjának a 75. gyalogdandár vitéz parancsnokának, az uzsoki hősnék temetése. Azóta itten pihen szülővárosáak csendes temetőjében. A hős vezér mult év november végéig Galiciában 28 csatában vett részt, mikor meghült és betegen Budapestre hozták. Gondos orvosi kezelés folytán néhány hét alatt meggyógyulva pár napra Bajára jött, hogy a 82 éves öreg anyját és testvéreit meglátogassa. Itt találta öccsét, Ferencet is, a hadi-ékitményes érdemkereszttel kitüntetett vitéz századost, a kit a szerb harctérről, idehaza átlőtt mellel súlyos sebével a Vöröskereszt-kórházban ápoltak. Megható volt a két testvér találkozása. Az egyik az északi harctéren, mint rettegett oroszvezér vezér vivott ki magának hallhatatlan nevet, a másik a vitézi tettekben bátyjához méltó módon, Szerbiában több csatában diadalról-diadalra vezette csapatát, amikor is a Vucsevoi hegy megvéteienél egy eiszánt roham alkalmával tüdejét furta át az ellenség golyója. Beszéltek véres harcokról, borzalmas csatákról az oroszok vérértől áztatott galíciai harcmezőkről, szerényen, tartzkodóan, magukról minden dicséretet elhárítva, pedig már akkor is tudtuk, hogy mind a két testvér — a város büszkesége — a magyar hadsereg tisztí karának kimagasló alakjai.

A dandárparancsnok pár napig tartó szabadsága hamar letelt. Jó kedvvel és a végső győzelmünkben vetett igazhittel vett bucsut szeretteitől, és vissza sietett a harcmezőre, oda ahol a felbőszült ellenség mindenféle gyilkos fegyvere csak a halált osztogatja. A megdicsőült jó hadvezér, akkor még nem hitte, hogy öreg 82 éves édesanyját, testvéreit, rokonait, kiket rajongásig szeretett, és szülővárosát, ahol évente nyári szabadságidejét töltötte, többé nem láthatja.

A Kárpátokban átélt a rettenetes téli hadjárat minden szenvedését, borzalmaikat. Egy percre sem hagyta el helyét, éjjel-nappal ott volt katonái között. A lövészárók, a földbe vájt gödör volt a lakása és fenyőfa levél a párnája.

December 31-én vezette utoljára rohamra derék székely és román harcosokból álló vitéz katonáit, amikor utolsó szava: „fiaim előre“ elhangzott, egy ellenséges golyótól találva, lehelte ki nemes lelkét. A Gondviselés a szenvedéstől, az ellenség fogságából megmentette, néhány perc múlva meghalt.

Maksinov orosz ezredes katonái pompával temetette el egy külön sírba Csermákot. Beszédet tartott felette és miat a „hazaszeretet és a katonai erények miniakepél állította, — teljes joggal — katonáinak“. A sírjára fakeresztet tétetett.

Ezt a fakeresztet elhozták és most ideiglenesen az uzsoki hős sírját díszíti. Ez az egyszerű kereszt többet beszél és nekünk becsesebb, mint bármilyen svédgránitból vagy fehér kararai márványból avagy érből díszesen készített s majdan emelendő síremlék. Ez a primitív, de hősi kezek által készített fakereszt, aminőhöz hasonlót eddig csak a képes lapokban láttunk, most itt van előttünk. Ezen a kéreszten egy mondat ironnal van írva, melynek elolvasása után érdekesen pillanthatunk be az egyszerű, de nemesen érző katona lelki világába.

Ez a pár sor sokat mond el arról a mély szeretetről és ragaszkodásról, amelylyel saját

és a környezetben harcoló más csapat testek katonái és a messze vidék polgári lakosai is viseltettek iránta.

Ez a néhány szó megérdeml, hogy a történelem arany lapján Csermák dicső haditetteit megörökítő sorok mellé feljegyeztessék.

A sokat mondó néhány szót írásáról következettve egy egyszerű, de nemesen érző morva katona írta.

A szép gondolat így hangzik :

Itt nyugszik vitéz Csermák János ezredes, akit dicső hadi tetteiért és atyai jóságos szívéért, barátságáért, nemcsak saját katonái, hanem más katonák is szerették.

Ez alatt a kereszt alatt alussza örök álmát a nagy hős és áldodik egy szebb, boldogabb jövőről . . . édes Hazánk boldogulásáról . . . az örök békéről . . . amelynek kivívásáért a négy magyar, a rettegett vezér életét áldozta.

Zarándokoljunk el Csermák sírjához, és nézzük meg azt a fakeresztet, amely a hős halála óta oly sok véres csaták néma tanuja volt.

H I R E K.

— **A kenyérrák maximálása.** A gazdasági tanácsnok indokolt javaslatot terjesztett a városi tanács elé a kenyérrák maximális árának leendő megállapítása tárgyában. A javaslat szerint az egyharmadrész nullás, kétharmadrész buzakenyérlisztből készült fehér kenyér maximális ára 54 fillér, a barna buzakenyér ára 43 fill., a rozskenyéré 43 fillér lenne kilónként. A városi tanács a hétfői tanácsülésben fog a javaslattal foglalkozni.

— **Kitüntetett szabadkai lelkész.** A szabadkai rókus plebánia káplánjai, Ivánovits Andrást, aki most a harctéren teljesít szolgálatot, Ófelsége az ellenséggel szemben tanúsított önfeláldozó szolgálataiért a II-od osztályú lelkészi érdemkereszttel tüntette ki a fehér piros szallagon.

— **A járványbizottság** f. hó 19-én tartott ülésén Dt. Beczásy Gyula t. orvos összefoglaló beszámoló jelentést tett a közelmúltban fellépett és lefolyt kolerajárványnak történetéről: Junius 28-tól aug. 8-ig 18 koleragyanus megbetegedés történt városunkban, melyek közül 11 pozitív koleraesetnek bizonyult. Ezen 11 kolerabeteg közül 3 nem részesült gyógykezelésben, egyikük a beszállítás közben halt meg, a másik kettőt már haldokolva hozták a kórházba, gyógykezelés alá 8-an kerültek, kik közül meghalt 5 s meggyógyult 3. Az utolsó beteg 11 napi ápolás után f. hó 18-án távozott a kórházból s így, ha 23-ig újabb megbetegedés nem fordulna elő, a járvány megszűntnek mondható ki. A t. orvos jelentését tudomásul vevén, Tury Mátyás biz. tag indítványára felhívta a bizottság a városi tanács figyelmét annak szükségességére, hogy a tisztaságnak a kolera elleni védekezés szempontjából való fontossága a közönség köztudatába viendő át s hogy a városi hatóságok minden rendelkezésükre álló eszközökkel odahassanak, hogy a közönséget, különösen a közcélokot szolgáló intézmények, mint közutak, nyilvános helyiségek, használatánál tisztaságra szoktassák. Dr. Ládányi Mór indítványára kimondta még a bi-

zottság, hogy a kolerakórházban a készenlétt továbbra is fentartandó, majd dr. Beczásy javaslatára, hogy a házalásnak további eltiltását nem tartja szükségesnek.

— **A vasuti állomás kibővítése.** A Kereskedelemügyi miniszter a bajai vasutállomás kibővítését elrendelte és erről a városi hatóságot értesítette. A közigazgatási bejárás f. hó 27-én lesz megtartva, amelyre a törvényhatósági bizottság a f. hó 17-én tartott közgyűlésen a város képviselőjében Weisz Nándor tanácsnokot, Fehér Jenő főmérnököt, Nemes József dr. tb. ügyészt és dr. Fischhof Zsigmond bizottsági tagot küldte ki.

— **Előjegyzés gyümölcsfakra.** A helybeli állami kertészegéd iskola telepéről kiadható gyümölcsfákra vonatkozólag a m. kir. földmívelésügyi miniszter elrendelte, hogy a bajai lakosok egyénenkint 100 drb. oltványig jegyezhetnek elő fél áron őszi ültetésre, ha valakinek több fára van szüksége, ezért külön kell folyamodnia a kertészegédiskolához beadandó kérvénnyel, Vidékiek szintén kérhetnek kedvezményes árban oltványokat és 100 drb oltványt az iskolához intézendő egyszerű levélben, ennél több fát szabályszerű, s a m. kir. földm. miniszterhez címzett kérvényben kérelmezhetnek. A kérvények az iskolánál adandók be, amelyhez csatolandó: a személyazonosságott, foglalkozást, vagyoni viszonyt s egyéb igény indokokat igazoló községi vagy városi hatósági bizonyítvány. Előjegyzések szeptember 15-ig fogadtatnak el.

— **A „Ratin“ bakteriologiai laboratorium** részvénytársaság patkányokat és egereket ölt betegség specifikus előidézőjét tenyészti. E praeparátum, melyet Magyarországon a „Ratin“ vezérképviselőség Budapest, Rottenbiller-utca 30. „Ratin“ elnevezés alatt hoz forgalomba, a patkányokat és egereket elienálhatatlanul vonza és még a legbősegebb csapás esetén is rövid idő alatt kiirtja, mert egyik rágszáló a másikat fertőzi. A m. kir. állami bakteriologiai intézet véleménye szerint semmi más állatra a „Ratin“ nem ártalmas. Mezei egerek irtására szintén sikerrel alkalmazható a „Ratin.“ Elismeréssel nyilatkoznak a legnagyobb gazdaságok, malmok és egyéb nagy vállalatok az ország minden részéből.

— **Lopás.** Scherk Lipót bádógosiparosfeljelentést tett a rendőrségnél, hogy ismeretlen tettes a műhelyéből több értékes bádoglemezt és sok szerszámot ellopott. A rendőrség a nyomozást azonnal megindította, amely eredménnyel is járt. Egyik ügyes detektivnek sikerült a tettest kinyomozni, akitnek a lakásán megtartott házkutatás alkalmával az ellopott tárgyak nagyrészt meg is találtak.

Főmunkatársak :

Dr. BERNHART SÁNDOR és BOGOVICS BÉLA.

Nyílt-tér.*)

**Járványoknál
s minden
ragályos betegségnél**
kipróbált óvintézkedés.
Mattoni féle
Giesshübler
Savanyú víz

E rovatban közltekért nem vállal felelőséget a szerkesztőség.

Irodai alkalmazást,

magán, vagy javítóvizsgára előkészítést eivallal érettséget tett fiatal ember.

Cim a kiadóhivatalban.

Kiváló jó házikoszt kapható.

Cim a kiadóhivatalban.

Kiadó lakás.

Gróf Széchenyi-utca 14. számú ház (Lutheránus templom mellett) 2 utcai, 4 udvari szoba, üvegezett folyosó és mellékhelyiséggel

1915. november hó 1-ére kiadó.

Értekezhetni Odabassits Gyula városi közgyám, házgondnoknál, városi székház, földszint 24.

Azonnal kiadó

a Bajai Takarékpénztár főtéri bérházában egy emeleti öt szobás sarok lakás, egy kisebb lakás és egy a főtérre néző bolthelyiség is.

Értesítés!

Van szerencsém értesíteni a n. é. közönséget, hogy

mosó- és vasaló

intézetemet itt Baján Flórián-utca 18. sz. alatt újból üzembe helyeztem, a hol mindenben a szakmába vágó munkákat készséggel elvállalok.

Kívánatra fenyvasallásra ház-
:: hoz is megyek. ::

Szíves pártfogást kér

kiváló tisztelettel

CSATAI ERZSÉBET

Leányotthon

nyílik meg szept. 1-én Szegeden.

Internátus

dizting-vált uri családok leányai számára, kik az érettségivel bíró három éves felső-kereskedelmi leányiskolát, tanítónő-képzőt, női kereskedelmi tanfolyamot látogatják. Modern egyéni nevelés, szeretetteljes családi érintkezés, zene, nyelvek, könyvtár. Modern hygienia. — Mivel a leányotthon csak korlátozott számban vesz fel növendékeket, ajánlatos a felvételeire mielőbb jelentkezni. Prospektussal és felvilágosítással készségesen szolgál az internátus tulajdonosa:

Vajda Béláné Szeged

Karász-utca 14. szám.

Bútorozott szoba

esetleg teljes ellátással kiadó.
— Cim a kiadóhivatalban. —

81833/915 számhoz.

Tüzifa árverési hirdetmény.

A bátaszéki B. üzemosztály I. vágássorozatot (Pörboly) 5. 5a. és 6. sz. erdőrészeleiben elterülő 1914. és 1915. évi vágásokban termelt és alább részletezett 1.30 m. magas rakácsolásu tűzifakészletek két csoportban Bátaszéken az erdőgondnoksági irodában 1915. évi augusztus hó 25-én délelőtt 10 órakor zartajantatu versennyel egybekötött nyilvános szóbeli árverésen el fognak adatni.

I-ső csoport. 1914. évi vágás készlet.

2 ürm.³ tölgy hasáb, 25 ürm.³ szil hasáb, 551 ürm.³ juhar hasáb, 535 ürm.³ nyár-fűz hasáb, 100 ürm.³ tölgy-szil-juhar dorong és 85 ürm.³ nyár-fűz dorong, összesen 1298 ürm.³ ürköbméterenkénti átlag 4 korona 60 fillér kikiáltási áron.

II-ik csoport. 1915. évi vágás készlet.

1288 ürm.³ nyár-fűz hasáb és 37 ürm.³ nyár-fűz dorong, összesen 1325 ürm.³ ürköbméterenkénti átlag 3 korona 80 fillér kikiáltási áron.

Az árverési, illetve feladási feltételek az erdőgondnokságnál betekinhetők.

Bátaszek, 1915. évi július hóban.

Kir. közalap. erdőgondnokság.

Raksányi Dániel

szakképzett gépész azonnali

cséplést és gépjavitást

keres. (Értokezni lehet Rákóczy

Ferenc-utca 49. szám. Baja.

Bethlen Gábor-utca 2. sz. házban egy

három szobás

utcai lakás november 1-re és

két szobás udvari lakás

azonnal kiadó. Esetleg

egy bútorozott szoba

is azonnal kiadó.

Tanuló felvétetik

.. a Bárány-szállodában..

... Eladó vagy bérbeadó ...

4 hold kertész-
- föld házzal -
együtt. Bővebb
értesítést ad:

Szetele János, Korsós-utca 4.

Kereskedelmi

tanfolyamot végzett leányka

azonnali állás keres.

Cim: Baja, Erzsébet királyné-u. 40. sz.

Jókai Mór-u. 5. számú ház

... eladó ...

Tudakozódni lehet Balku Gyulánál Z o m b o r,

Bercsényi-utca 18. szám alatt.

Elsőrendü importált

„MANILLA“

kévekötzsineg 100 kg.-kint 270 K. bérmentve bajai állomásra gyorsruként, fizetendő az összeg 30%-a előlegként, a fenmaradó rész utánvét mellett.

SZÁLLITJA:

HENDL MÓR, BUDAPEST, VII. Andrásy-ut 33.

Csinos kivitelü
n é v j e g y e k

rendelhetők
lapunk kiadóhivatalban.

Ugyanitt

egy tanuló felvétetik.

Női

A Pozsonyi Kereskedelmi és Iparkamarától fentartott nyilvános, 3 évfolyamu
:: FELSŐ KERESKEDELMI ISKOLA ::

Pozsonyban.

Érettségi vizsg. Allásközv. Internátus.
Értesítőt kíván. küld az Igazgatóság.

Fontos: Nélkülözhetetlen! Nagyszerű!

Gazdaságnak, géptulajdonosoknak

kevés pénzért finom lisztet készítő
malma lehet.

Uj malomjárat!

Örlőkövek, sikszitával együtt szerelve
a járat nagyság szerint darál óránként
100—800 kilót, finom lisztet készít
óránként 20—140 kilót.

Tökéletes kézidarálók, svéd marok-

:: rakó és kévekötő aratógépek. ::

KELLNER és SCHANZER

Budapest Kálmán-utca 3.

Szőlőoltvány

Furmint, Hárslevelü, Ezerjó,
(Osqrán), Kövidinka stb. vala-
mint néhány csemegefaj. Az
egy éves gyökeres oltvány drb.
10 fl., a 2 éves pedig 20 fl.
Gyökeres Delaware drb. 10 fl.
Nagymennyiségü gyökeres Ri-
paria Portalis is kapható, to-
vábbá 2 éves Csabagyöngye és
Szárszoros ezre 200 K. Hegy-
aljai asztali és aszu-borok ju-
tányos áron

Molnár Mihálynál
Abaujszántón.

Kazal József Baja

Vörösmarty Mihály-útca 6.

.... TELEFON 45.

Papir-és írószer-
-:- kereskedés. -:-
Könyvnyomda-:-
Könyvnyomdai
munkák készi-
tése a legizlése-
sebb kivitelben.
Ügyvédi és köz-
ségi nyomtat-
..ványraktár .

**A „BAJAI HIRLAP”
kiadóhivatala.**

ÉRTESÍTEM

a zongorák iránt érdeklődő mélyen tisztelt közönséget, hogy
HAAS MIKSA UR

ZONGORA-

pianino- és cimbalom-raktára

tulajdonomba ment át s az igen előnyös vetelnél fogva e hang-
szereket oly olcsó áron bocsájtom áruba, mint aminőért zongo-
rát, pianinot nem árusítottak még soha.

E hangszeret esetleg berbe is kiadom.

Kérem az érdeklődők szives támogatását s vagyok tisztelettel

ifj. Wagner Antal.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.